

16.01.2024
Aluceptus

BURMISTRZ MIASTA

Projekt
Burmistrza Miasta Dęblin

Beata Siedlecka
mgr Beata Siedlecka

Uchwała Nr
Rady Miasta Dęblin
z dnia

w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Dęblin na rok 2024.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zmianami) w związku z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zmianami) Rada Miasta Dęblin uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwala się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Dęblin na rok 2024, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Dęblin.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gmin.

W celu realizacji tych zadań Burmistrz Miasta Dęblin opracowuje Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Dęblin.

Mając powyższe na względzie zasadnym jest podjęcie przez Radę Miasta Dęblin niniejszej uchwały.

PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA DĘBLIN
na rok 2024

Opracowany przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dęblinie.

Dęblin 2024

SPIS TREŚCI

- Wstęp..... 3
- Podstawy prawne 5
- Analiza danych i diagnoza problemów uzależnień na terenie Miasta Dęblin 5
- Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dęblinie.... 11
- Adresaci programu 12
- Cele i zadania programu 12
- Realizatorzy Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 19
- Zasady ustalania wynagrodzenia dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 20
- Plan wydatków na realizację zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2024 21

• WSTĘP

Organy administracji rządowej i samorządowej są zobowiązane do podejmowania działań mających na celu ograniczenie spożycia napojów alkoholowych a także zmianę obyczajów w zakresie sposobu ich spożywania, co wynika z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a zgodnie z nowelizacją w/w ustawy z 2021 r. są również zobowiązane do przeciwdziałania narkomanii. Organy te podejmują działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, w miejscach publicznych, przeciwdziałają powstawaniu problemów alkoholowych, usuwają następstwa nadużywania alkoholu, wspierają działalność organizacji społecznych, zakładów pracy i innych w tym zakresie.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi i jego negatywnym następstwom wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej. Lokalną strategią w zakresie profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków uzależnień od alkoholu i narkotyków jest Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Dęblin na rok 2024. W Programie określone są kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Program wskazuje też podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania zadań. Opracowano go na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów, a głównie na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (z uwzględnieniem zmian po nowelizacji, dotyczących przeciwdziałania narkomanii), oraz innych aktów prawnych wymienionych w niniejszym programie. Zgodnie z treścią ustawy, zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wykonuje się w szczególności przez:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu i środków psychoaktywnych;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie,
- rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych;

- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz narkotyków, a także uzależnień behawioralnych - ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Wspomnieć należy, że Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Dęblin na rok 2024 wpisuje się w realizację celu jakim jest międzysektorowa polityka przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu (takie stanowisko wyrażone zostało w piśmie nr ZPP.0212.3.2020.DL z dnia 16.10.2020 r. przez Ministerstwo Zdrowia). Zgodnie z art. 9³ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „*gmina przeznacza środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu*”. Wobec czego w niniejszym programie wskazano zadanie, które będzie finansowane ze środków pochodzących z opłaty za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych nieprzekraczających 300 ml. i jest to zadanie z zakresu zdrowia zawarte w art. 2 ust. 10 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022r., poz. 1608) tj. działania w obszarze aktywności fizycznej. Działanie to ma promować zdrowie wraz z kreowaniem postaw prozdrowotnych i społecznych sprzyjających profilaktyce zachowań ryzykownych. Ma ono również bezpośredni związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież. To właśnie alkohol jest najczęściej spożywaną przez nich substancją psychoaktywną, która bardzo często otwiera drogę do podejmowania różnych zachowań ryzykownych. Ponadto zadanie to nie tylko daje czy też organizuje bezpieczne miejsce realizacji zajęć i integracji dzieci i młodzieży ale również przewiduje w ramach realizacji programu pt. „Profilaktyka przez sport” opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży. Wdrożenie programu przy współpracy z poszczególnymi jego realizatorami, oraz aktywne uczestnictwo w nim dzieci i młodzieży z pewnością będzie skutecznym elementem przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

W/w program zawiera zagadnienia składające się z zadań i prowadzi do osiągnięcia założonych celów.

- **PODSTAWY PRAWNE**

Aktami prawnymi na podstawie, których realizowane będą działania są:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zmianami);
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zmianami);
 - Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zmianami);
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zmianami);
 - Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1608 ze zmianami);
 - Uchwała Rady Miasta Dęblin Nr IX/44/2019 z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Dęblin, miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
 - Uchwała Rady Miasta Dęblin Nr LXV/346/2018 z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia dla terenu Miasta Dęblin maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- **ANALIZA DANYCH I DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE MIASTA DĘBLIN**

Problemy wynikające z nadużywania alkoholu i innych uzależnień są niezwykle trudne do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także rodziny a nawet całe społeczeństwo. Nadużywanie alkoholu i zażywanie narkotyków a także pojawiające się w ostatnim czasie uzależnienia behawioralne to nie tylko szkody zdrowotne, także społeczne,

takie jak: naruszanie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie, zaniedbanie małoletnich dzieci, marnotrawienie środków. W związku z tym istotne jest dokonywanie diagnozy powyższych problemów, a stały monitoring służy ewaluacji podejmowanych działań.

Narkomania jest problemem wielu płaszczyzn: medycznej, społecznej, kulturowej i prawnej. Używanie narkotyków prowadzi do uzależnienia. Skutkiem ich zażywania mogą być szkody zdrowotne (zakażenie żółtaczką typu B i C, zakażenie HIV, zmiany w ośrodkowym układzie nerwowym, zaburzenia pracy poszczególnych organów wewnętrznych, zmiany w psychice), a także problemy społeczne (bezrobocie, bezdomność).

Uzależnienia behawioralne stanowią nową grupę uzależnień psychicznych, które wiążą się z nałogowym wykonywaniem pewnych przyjemnych czynności. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Prowadzi to do błędnego koła uzależnienia i bardzo negatywnych skutków przede wszystkim dla samej osoby uzależnionej i jej najbliższego otoczenia.

Wymienione uzależnienia powinny skupiać szczególną uwagę gdyż skutki z nich wynikające należą do grupy złożonych problemów, które przybierają bardzo niebezpieczne rozmiary i powodują szkody zarówno ekonomiczne, jak i społeczne.

W związku z powyższym, celem działań wymienionych w niniejszym programie jest zmniejszenie rozmiarów i dotkliwości problemów powodowanych przez alkohol, środki psychoaktywne i uzależnienia behawioralne wśród wszystkich mieszkańców miasta, ponieważ na szkody wynikające z uzależnień narażony może być każdy, niezależnie od tego czy jest uzależniony, czy też problemy wynikają z pośredniego kontaktu z osobami uzależnionymi.

Na terenie naszego miasta źródłem informacji na potrzeby opracowania Miejskiego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych były dane według stanu na dzień 30.11.2023 r. z:

- Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy;
- Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Policji;
- Poradni Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Dęblinie;
- rejestrowane przez MKRPA.

Jednym ze wskaźników problemów alkoholowych w mieście jest liczba wniosków składanych do MKRPA o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Do dnia 30.11.2023 r. do Komisji wpłynęło 30 nowych zgłoszeń, w tym 27 dotyczących problemu alkoholowego i 3 zgłoszenia w związku z używaniem narkotyków. Dodatkowo kontynuowano procedurę w przypadku 20 osób zgłoszonych do Komisji w poprzednich latach. Ogólna liczba osób przyjętych przez Komisję w okresie od 01.01.2023 r. do 30.11.2023 r. wyniosła 62. Uwzględniono tu również osoby współuzależnione (12 osób współuzależnionych).

Łącznie w Komisji odbyły się 173 spotkania z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

W ramach konsultacji podejmowano działania mające na celu:

- motywowanie do leczenia,
- informowanie o możliwościach podjęcia leczenia w placówkach odwykowych (ustalenie terminu wizyt w Poradniach: Uzależnień w Dęblinie oraz MONAR w Puławach),
- monitorowanie sytuacji osób po odbyciu leczenia stacjonarnego oraz udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu,
- rozpoznawanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej, a co za tym idzie udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach powstrzymania przemocy, wszczęcie procedury Niebieskiej Karty, a także skorzystania z porady pracowników PIK,
- udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
- udzielanie informacji telefonicznych.

Do biegłych sądowych w w/w okresie skierowano 26 osób, jednak zgłosiło się ich 21. W tym okresie Komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Rykach łącznie 12 wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa uzależnień od alkoholu.

W badanym okresie liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydanych w punktach sprzedaży detalicznej wyniosła 96, z czego:

- 33 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa,
- 32 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa);

- 31 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu).

W punktach gastronomicznych liczba zezwoleń wyniosła 23 (tj. nie uległa zmianie w stosunku do 2022 r.) z czego:

- 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa,
- 6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa);
- 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu).

W zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dęblinie, w okresie sprawozdawczym prowadziła kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Łącznie skontrolowano 40 punktów. W roku 2023 kontrole dokonywane były zgodnie z harmonogramem. MKRPA otrzymała 2 zgłoszenia (od grupy mieszkańców osiedla) o nieprawidłowościach w sprzedaży alkoholu, w związku z tym przeprowadzono rozmowy edukacyjno – dyscyplinujące z właścicielami punktów sprzedaży alkoholu. Zobowiązano ich do ponownego przeszkolenia pracowników w zakresie sprzedaży alkoholu i pouczono o konsekwencjach niewywiązywania się z zaleceń.

Od początku 2023 roku Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, działająca na terenie Dębłina przyjmuje pacjentów głównie z terenu naszego miasta. Z informacji, która wpłynęła do MKRPA wynika, że ze świadczeń Poradni skorzystało 69 osób uzależnionych i 5 współuzależnionych. W sumie, z tymi osobami odbyły się 264 spotkania. Również na terenie SP ZOZ przyjmuje pacjentów terapeuta zatrudniony w ramach MKRPA. Pracuje on głównie z ludźmi młodymi, których dotknął problem uzależnienia od narkotyków. Łącznie w omawianym okresie odbył 217 spotkań z osobami, których dotknął problem uzależnień, w tym 16 osób zgłosiło się po raz pierwszy w 2023 r.

Przy MKRPA w Dęblinie w 2023 r. podobnie jak w latach poprzednich działał Punkt Informacyjno – Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Pracownicy świadczą tam pomoc i porady o charakterze prawnym, doradczym i wspierającym. Mierzą się z szeregiem problemów dotyczących naszych mieszkańców, które głównie wynikają z uzależnień przede wszystkim od alkoholu i narkotyków. Należą do nich: przemoc wobec najbliższych, ograniczenie

praw rodzicielskich, sprawy rozwodowe, alimentacyjne itp. Od 01.01.2023 r. 30.11.2023 r. udzielono 115 porad dla 61 osób. Wśród tych osób zarejestrowano 24 osoby korzystające z porad odnośnie problemów wynikających z nadużywania alkoholu przez nich lub przez członków ich rodzin (zgłosiły się 4 osoby nadużywające alkoholu). Osobom tym udzielono 26 porad.

Klienci PIK coraz bardziej otwarcie mówią o swoich problemach i oczekują wsparcia, a przy odpowiedniej motywacji i pomocy, dążą do podejmowania działań prowadzących do poprawy sytuacji życiowej.

Na terenie Dębłina podobnie jak w latach wcześniejszych, nadal dochodzi do przemocy domowej i konieczności podejmowania odpowiednich działań, min. interwencji Policji. Do dnia 30.11.2023 r. w Komisariacie Policji w Dęblinie zanotowano 86 interwencji domowych, które były wynikiem incydentów popełnionych pod wpływem alkoholu. Na terenie działania KP Dęblin zatrzymano aż 35 kierowców pojazdów mechanicznych, będących w stanie nietrzeźwości. Zauważyć można, że liczba interwencji domowych utrzymała się na tym samym poziomie, co w 2022 r., jednak znacznie wzrosła liczba nietrzeźwych kierowców: z 16 w 2022 r. do 35 osób w 2023 r.

W KP założono w sumie 17 Niebieskich Kart. Takich kart w OPS założono 7, MKRPA założyła 2 Niebieskie Karty, natomiast 2 NK zostały założone przez Żandarmerię Wojskową. W 13 przypadkach przyczyną założenia NK była przemoc spowodowana problemem alkoholowym. Ogółem do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 28 Niebieskich Kart założonych w 23 rodzinach (w tym w 3 rodzinach po 2 NK). Łącznie do końca listopada 2023 r. prowadzonych było 37 Niebieskich Kart (w tym 9 NK założone w latach poprzednich). Członkowie MKRPA brali udział w pracach 12 grup diagnostyczno pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wnioski płynące z w/w diagnozy wskazują na dalsze istnienie następujących problemów, które nieznacznie nasiliły się w 2023 roku:

- wzrost liczby osób zgłoszonych do MKRPA (z 19 do 30),
- dalsze występowanie przemocy domowej związanej z nadużywaniem alkoholu,
- prowadzenie pojazdów przez kierowców będących pod wpływem alkoholu (znacznym wzrostem tj. z 16 w 2022 r. do 35 w 2023 r.),
- występowanie problemów o charakterze społecznym i zdrowotnym u osób uzależnionych od narkotyków, a także współuzależnionych,

- nadal niewystarczający poziom wiedzy mieszkańców na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych,
- niewystarczający poziom wiedzy części mieszkańców w zakresie możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy przez osoby zagrożone, uzależnione od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz osoby współuzależnione,
- niechęć osób z problemem alkoholowym lub uzależnienia od narkotyków do podejmowania dobrowolnych działań zmierzających do rozwiązywania problemu (np. terapii uzależnień).

Na podstawie powyższych danych można wnioskować, że w 2023 roku (kiedy to do 01.07.2023r. obowiązywała jeszcze izolacja domowa z powodu zagrożenia epidemicznego), problemy powodowane głównie nadużywaniem alkoholu wzrosły w stosunku do poprzedniego roku dość znacząco. Zobowiązują one do:

- przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez koordynację i ciągłe usprawnianie działań instytucji i organizacji zajmujących się pomocą rodzinie;
- podnoszenia świadomości społecznej w zakresie uzależnień poprzez realizację programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców oraz organizowanie kampanii informacyjnych w szkołach i w środowisku pozaszkolnym (realizacja kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” i „Postaw na rodzinę”). Dodać należy, że 5 uczniów z Zespołu Szkół Nr 3 i 1 uczennica ze Szkoły Podstawowej Nr 2 zostało wyróżnionych na forum krajowym w kampanii „Zachowaj trzeźwy Umysł” w konkursie plastyczno – literackim „Rosną zdrowo”;
- zwiększania zakresu informacji o instytucjach, które pomagają mieszkańcom borykającym się z problemem uzależnień;
- zapobiegania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży szkolnej poprzez zapewnienie atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego.

Aktualna wiedza na temat stanu problemów alkoholowych na terenie miasta określa szczegółowe cele oraz działania, jakie będą podejmowane w ramach przedstawionego programu.

- **DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W DĘBLINIE**

Liczba członków powołanych do pracy w Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dęblinie od 2018 r. liczy 7 osób. Komisja powołana została Zarządzeniem Nr 160.2018 Burmistrza Miasta Dęblin z dnia 29 listopada 2018 r. W zależności od potrzeb jej członkowie pracują w zespołach zadaniowych (zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zespół ds. bezpośredniej pracy z osobami zgłaszającymi się do MKRPA, zespół ds. pracy w grupach diagnostyczno pomocowych ZI, zespół ds. dokumentacji).

MKRPA pracuje w zespołach, zbierając się raz w tygodniu i działa w oparciu o określone procedury funkcjonowania w zakresie:

- inicjowania i koordynowania polityki Miasta Dęblin wobec problemów alkoholowych i narkomanii;
- opracowania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Dęblin;
- wytyczania celów Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- wspomagania i inspirowania działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży;
- opiniowania programów terapeutycznych i profilaktycznych, warunkujących zawarcie porozumienia o dotację z funduszy przeciwdziałania alkoholizmowi;
- udzielania wsparcia rodzinom, gdzie występuje problem alkoholowy, narkomania, przemoc;
- podejmowania działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione od alkoholu;
- prowadzenia Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla osób doznających przemocy;
- prowadzenia punktu terapeutycznego dla osób zagrożonych i uzależnionych od narkotyków i dopalaczy (zatrudnienie certyfikowanego terapeuty);
- prowadzenia kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi i warunków sprzedaży tych napojów w Dęblinie;
- opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co do zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałą Rady Miasta w sprawie zasad

usytuowania na terenie Miasta Dęblin, miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, a także z uchwałą Rady Miasta w sprawie ustalenia dla terenu Miasta Dęblin maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;

- współpracy z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (od 2022 r. utworzone zostało Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom – z połączenia Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii i Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), Wydziałem Polityki Społecznej w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie;
- współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania programowe;
- uczestnictwa w sympozjach, naradach, szkoleniach, konferencjach itp.

• **ADRESACI PROGRAMU**

Adresatami programu są dzieci, młodzież i dorośli mieszkańcy miasta Dęblin, a w szczególności następujące grupy osób:

- konsumenci alkoholu, w tym osoby pijące nadmiernie i uzależnione od alkoholu,
- osoby narażone na inne uzależnienia,
- rodziny osób z problemem alkoholowym lub innymi uzależnieniami,
- dzieci i młodzież szkolna.

• **CELE I ZADANIA PROGRAMU**

Cel główny:

Celem głównym Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z alkoholem i narkotykami, zmniejszanie rozmiarów szkód związanych z już występującymi problemami uzależnień wśród mieszkańców Dęblina, oraz tworzenie warunków zwiększających potencjał podmiotów lokalnych prowadzących działalność w tej sferze.

Cele szczegółowe:

- Koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka;
- Monitorowanie działań profilaktycznych;
- Edukowanie i informowanie w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień;
- Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży;
- Działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa w Punkcie Informacyjno Konsultacyjnym dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i sytuacje kryzysowe;
- Udzielanie pomocy merytorycznej oraz organizacyjnej podmiotom realizującym zadania Programu;
- Współdziałanie z instytucjami i organizacjami w realizacji wspólnych przedsięwzięć służących poprawie skuteczności prowadzonych zadań (aktywna współpraca z SP ZOZ Dęblin w celu utworzenia poradni terapeutycznej dla osób uzależnionych).

Powyższe cele realizowane będą poprzez działania w następujących obszarach.

Profilaktyka.

Terapia.

Ewaluacja i monitoring.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Dęblin na rok 2024 określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów. W ramach realizacji przedsięwzięć profilaktycznych MKRPA w Dęblinie wymagać będzie złożenia wniosku przez realizatorów każdorazowo, z odpowiednim wyprzedzeniem szczegółowych propozycji programowych, tj. zawierających opis działań i dokładny koszt. Po uzyskaniu pozytywnej opinii MKRPA będą one mogły otrzymać dofinansowanie i być wdrażane.

Cele szczegółowe w obszarze profilaktyka:

- Profilaktyka postaw społecznych (zapobieganie i rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie).
- Zapobieganie wczesnej inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród dzieci i młodzieży uczącej się w szkołach na terenie miasta poprzez wdrażanie programów profilaktycznych.
- Organizowanie bezpiecznych miejsc w celu realizacji zajęć i integracji dzieci i młodzieży.
- Prowadzenie działań edukacyjno – szkoleniowych, oraz realizacja programów dla seniorów, dotyczących zdrowego stylu życia, zapobiegania szkodliwemu używaniu alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, oraz radzenia sobie ze stresem i kryzysem psychicznym.
- Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami na terenie miasta oraz zmniejszanie rozmiarów problemów już istniejących.
- Zwiększenie dostępu do oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności profilaktycznej instytucji, organizacji pozarządowych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz przemocy domowej.
- Rozwój systemów wsparcia dla rodzin borykających się ze zjawiskiem przemocy w rodzinie – współdziałanie z przedstawicielami różnych instytucji w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Zwiększanie wiedzy młodzieży i dorosłych na temat choroby alkoholowej, narkomanii i przemocy w rodzinie.
- Zwiększanie świadomości sprzedawców w zakresie przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych - kontrole punktów sprzedaży alkoholu oraz promowanie materiałów edukacyjnych.

Zadania zmierzające do osiągnięcia celów szczegółowych w obszarze profilaktyka:

- realizacja międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu poprzez zadanie z zakresu zdrowia tj. działania w obszarze aktywności fizycznej;

W ramach działania realizowany będzie program na rzecz dzieci i młodzieży „Profilaktyka poprzez sport” z zakresu gry w piłkę nożną wraz z treściami teoretycznymi dot. obszarów profilaktyki dla dzieci i młodzieży w przedziale wiekowym 7-18 lat, z wyróżnieniem kategorii wiekowych. Zajęcia mają na celu edukację oraz aktywizację sportową dzieci i młodzieży Miasta Dęblin. Priorytetem jest kreowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia, wytworzenie motywacji do samorozwoju poprzez sport. Pełni on istotną funkcję profilaktyki prozdrowotnej i pobudzania świadomości w zakresie znaczenia "zdrowego trybu życia", przeciwdziałania powszechnym zjawiskom patologicznym (alkoholizm, narkomania, przestępczość), a także chorobom cywilizacyjnym (w tym nadwadze i otyłości). Zajęcia sportowe z wykorzystaniem bazy Stadionu Miejskiego prowadzą zatrudnione do realizacji programu osoby na podstawie zawartych z Burmistrzem Miasta Dęblin umów. Zajęcia będą miały charakter otwartego naboru co oznacza, że do grup ćwiczących można będzie dołączyć w każdym czasie. Program jest zadaniem całorocznym, uwzględniającym przerwę zimową w miesiącach styczeń – luty i grudzień.

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- organizowanie dla dzieci i młodzieży w szkołach, świetlicach, zajęć pozalekcyjnych będących alternatywną formą spędzania czasu wolnego, w tym profilaktyczno-sportowych, profilaktyczno-artystycznych itp.;
- realizowanie programów edukacyjnych adresowanych do nauczycieli i rodziców, mających na celu przygotowanie dzieci i młodzieży do podejmowania odpowiedzialnych decyzji związanych z substancjami uzależniającymi;
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest nabywanie umiejętności wychowawczych i prawidłowego dialogu w rodzinie;
- inicjowanie i wspieranie profilaktycznych i terapeutycznych obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży poza środowiskiem rodzinnym;

- wspieranie lokalnych imprez, koncertów i spektakli promujących zdrowy, trzeźwy styl życia - propagujących zwłaszcza wśród młodzieży postawy wolne od używek i przemocy;
- kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami zajmującymi się aktywizacją środowisk lokalnych na rzecz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin;
- dofinansowanie oraz nadzór w realizacji programów profilaktycznych w dęblińskich placówkach oświatowych oraz innych placówkach pozaszkolnych;
- organizacja i finansowanie kampanii profilaktycznych, lokalnych i udział w ogólnopolskich;
- prowadzenie kampanii edukacyjnej związanej z promowaniem trzeźwości kierowców;
- dofinansowywanie „zielonych szkół”, „białych szkół” oraz innych wyjazdów zawierających elementy profilaktyki uzależnień;
- wspieranie i finansowanie grupowych szkoleń dla realizatorów programu z zakresu wczesnego wykrywania uzależnień i profilaktyki;
- realizacja programów pomocy dla młodzieży używającej napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych;
- współpraca z innymi realizatorami programu (pracownikami oświaty, pomocy społecznej i innych instytucji) w celu zapewnienia interdyscyplinarnego podejścia do problemu;
- dofinansowanie działań profilaktycznych i programów związanych z opieką psychologiczną i prawną dla rodzin dotkniętych problemem przemocy;
- wspomaganie działalności świetlic środowiskowych na terenie miasta;
- działania profilaktyczne związane z problematyką agresji w szkole;
- zwiększanie kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy poprzez organizowanie szkoleń;
- bieżące wyposażanie MKRPA w niezbędną literaturę fachową, środki dydaktyczne, sprzęt oraz finansowanie szkoleń dla członków MKRPA.

Cele szczegółowe w obszarze terapia:

- Zwiększenie skuteczności motywowania do podjęcia i kontynuacji leczenia odwykowego.

- Zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, współuzależnionych i ich dzieci.
- Przeciwdziałanie przemocy domowej, poprzez wsparcie ofiar przemocy i zwiększanie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (również przez kierowanie do Punktu Informacyjno Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy), a także podnoszenie wiedzy w zakresie radzenia sobie z tym zjawiskiem.

Zadania zmierzające do osiągnięcia celów szczegółowych w obszarze terapia:

- zwiększanie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu a także od narkotyków;
- wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów uzależnień;
- informowanie rodzin w których występują problemy uzależnień o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej i prawnej;
- współpraca z zakładami opieki zdrowotnej w zakresie terapii i rehabilitacji osób uzależnionych, współuzależnionych oraz młodzieży i dzieci z rodzin alkoholowych;
- udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- wspomaganie działalności wolontariuszy i środowisk wzajemnej pomocy;
- udzielanie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków w ramach działalności MKRPA w Dęblinie, w tym motywowanie do terapii i wskazywanie najbliższych placówek zajmujących się leczeniem osób uzależnionych;
- współpraca z zakładami leczenia odwykowego;
- informowanie o ruchach samopomocowych typu AA, Kluby Abstynenckie, Grupy Wsparcia itp., a także o możliwości skorzystania ze wsparcia ze strony dekanalnego duszpasterza trzeźwości;

- kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na badania psychologiczne i psychiatryczne, oraz występowanie do sądu z wnioskiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu od uzależnienia;
- wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pożytku publicznego, realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Cel szczegółowy w obszarze ewaluacja, monitoring:

- Monitorowanie działań w zakresie realizacji programu.

Zadania zmierzające do osiągnięcia celu szczegółowego w obszarze ewaluacja, monitoring:

- prowadzenie działań umożliwiających diagnozę stanu faktycznego, związanego z dostępem małoletnich do alkoholu i narkotyków;
- okresowa ocena stanu zagrożenia problemem uzależnień na terenie miasta;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu miasta, które są włączone w systemową pomoc rodzinie;
- podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów sprzedających napoje alkoholowe w szczególności pod kątem zakazu sprzedaży napojów alkoholowych niepełnoletnim lub nietrzeźwym;
- monitoring lokalnej sytuacji w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie miasta Dęblin;
- wymiana informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę antyalkoholową na terenie Dęblina;
- gromadzenie i analiza danych na temat problemów alkoholowych w mieście.

- **REALIZATORZY PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dęblinie.
- Inne podmioty:
 - Burmistrz Miasta Dęblin,
 - Rada Miasta Dęblin,
 - Poradnie Uzależnień,
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Dęblinie,
 - Zespół Interdyscyplinarny w Dęblinie,
 - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Dęblinie,
 - Policja,
 - Jednostki Wojska Polskiego,
 - Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej funkcjonujące na terenie miasta,
 - Miejski Dom Kultury w Dęblinie,
 - Miejska Biblioteka Publiczna w Dęblinie,
 - Kuratorzy sądowi – zawodowi i społeczni,
 - Placówki oświatowo – wychowawcze,
 - Warsztaty Terapii Zajęciowej w Dęblinie,
 - Klub Garnizonowy w Dęblinie (LAW),
 - Zakłady pracy,
 - Świetlice środowiskowe,
 - Organizacje pożytku publicznego i stowarzyszenia,
 - Kluby sportowe;
 - Zarządy osiedlowe,
 - Kościoły katolickie oraz inne, a także związki wyznaniowe.

• **ZASADY USTALANIA WYNAGRODZENIA DLA CZŁONKÓW
MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH**

1. Za udział w pracach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje miesięczne wynagrodzenie.
2. Ustala się następującą wysokość wynagrodzenia dla członków Komisji:
 - przewodniczący komisji - 41% minimalnego wynagrodzenia,
 - zastępca przewodniczącego komisji – 30% minimalnego wynagrodzenia,
 - sekretarz komisji - 37% minimalnego wynagrodzenia,
 - członkowie komisji - 20% minimalnego wynagrodzenia.
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracuje w zespołach zbierając się co najmniej raz w tygodniu (w czwartki w godz. 16.00 – 18.00).
4. Za każdą nieobecność na posiedzeniu komisji lub jej zespołów potrąca się 15% diety, o której mowa w ust. 2, w przypadku całomiesięcznej nieobecności – całkowite potrącenie wynagrodzenia.
5. Za minimalne wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2. uważa się minimalne wynagrodzenie za pracę pracowników ustalane przez Radę Ministrów obowiązujące w miesiącu posiedzeń Komisji.
6. Wypłata wynagrodzenia następuje w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który należne jest wynagrodzenie, z uwzględnieniem potrąceń, o których mowa w ust. 4. Potrącenia następują na podstawie wykazu nieobecności zatwierdzonego przez przewodniczącego lub sekretarza Komisji.

**• PLAN WYDATKÓW NA REALIZACJĘ ZADAŃ PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2024 ROK**

Zadanie	Przewidziana kwota w zł.
Działalność wychowawcza: programy profilaktyczne, ogólnopolskie kampanie, imprezy promujące zdrowy styl życia, udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe (działania profilaktyczne, terapeutyczne, realizacja programów itp).	10.000,00.
Wspomaganie działalności instytucji (działalność świetlic – wynagrodzenia, utrzymanie), stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych(kluby abstynenckie, Zespół Interdyscyplinarny, działalność MKRPA, badania biegłych psychologów i psychiatrów, punkt konsultacyjny, materiały edukacyjne, szkolenia, itp.).	390.000,00.
Międzysektorowa polityka przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu - działania w obszarze aktywności fizycznej (programy opóźniające inicjację alkoholową wśród dzieci i młodzieży - program „Profilaktyka poprzez sport”).	125.000,00.
Zadanie	Przewidziana kwota w zł.
Program przeciwdziałania narkomanii (pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych od narkotyków, dopalaczy i współuzależnionych).	40.000,00.
Razem	525.000,00.